■ روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران ■ صاحب‌امتیاز: سازمان صداوسیمای جمهوری اسلامی‌ایران ■ مدیر مسؤول: مهدی عرفاتی ■ سردبیر: روحا... رجایی

جام جم

■ شاپا: ISSN۱۷۳۵-۳۶۳۷
■ پایگاه اطلاع‌رسانی: www.jamejamdaily.ir
■ پست الکترونیکی: info@jamejamdaily.ir

■ تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدیر، شماره ۱۲۹
■ تلفن: ۲۳۰۰۴۰۰۰ - ۰۲۱ ■ دورنگار تحریریه: ۲۲۲۲۶۲۵۲
■ سازمان شهرستان‌ها: ۴۵۸۹۷ ■ کد پستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
■ امور مشترکین: ۴۴۴۲۹۳۰ ■ سازمان آگهی‌ها: ۴۹۱۰۵۰۰۰
■ پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰ ■ روابط عمومی: ۲۲۲۶۲۱۴۲
■ چاپ: به‌صورت همزمان در تهران و شهرستان‌ها (چاپخانه‌های روزنامه جام‌جم)

دوشنبه ۶ مرداد ۱۳۹۹ | ۶ ذی‌الحجه ۱۴۴۱ | ۲۰ صفحه | سال بیست و یکم - شماره ۵۷۱۶ | استان تهران و البرز ۲۰۰۰ تومان - دیگر استان‌ها ۱۰۰۰ تومان | Monday - July 27, 2020

حدیث روز: کنزالعمال

پیامبر اسلام(ص)

هیچ حیله‌گر و خیانت‌کاری به بهشت نمی‌رود.

پلک احساس: مولانا

دعوت حق نشنوی آنگه دعاها می‌کنی
شرم بادت ای برادر زین دعای بی‌نماز

امروز در تاریخ:

- تصویب لایحه آموزش رایگان، اجباری و عمومی (۱۳۲۸ ش)
- زادروز حسن جوهرچی؛ بازیگر (۱۳۴۷ ش)
- تظاهرات و اعتصاب دانشجویان ایرانی در آمریکا در حمایت از نظام اسلامی (۱۳۵۹ ش)
- برگزاری پنجمین دوره انتخاب ریاست جمهوری و انتخاب مرحوم آیت‌ا... رفسنجانی (۱۳۶۸ ش)

اوقات شرعی:

اذان ظهر: ۱۳/۱۱ — غروب آفتاب: ۲۰/۱۳
اذان مغرب: ۲۰/۳۳ — نیمه‌شب شرعی: ۰۰/۲۲
اذان صبح (فردا): ۴/۳۱ — طلوع خورشید (فردا): ۶/۰۹

پیش‌بینی آب و هوا سه‌شنبه

تهران	اراک	اصفهان	ساری	زاهدان	سنندج	شیراز	یزد
۳۹ / ۲۷	۳۷ / ۱۸	۴۰ / ۲۲	۳۳ / ۲۴	۳۸ / ۲۴	۴۱ / ۲۱	۴۰ / ۲۴	۴۲ / ۲۸

حکمت ۲۸۲: نهج‌البلاغه

میان شما و اندرز پرده‌ای است از غفلت.

تلنگر

من مقصرم

علیرضا رأفتی
روزنامه‌نگار

حالا دارم فکر می‌کنم که آیا من مجوز کارگردانی را برایش صادر کرده‌ام؟ خب من فقط آن ویدئوکلیپ‌های بامزه اینستاگرامی را دوست داشتم. فکر می‌کردم لایک کردن مثل معنای کلمه‌اش به معنای پسندیدن و دوست داشتن باشد. نه به این معنی که این ویدئوکلیپ باید نماینده سینمای ایران در اسکار بشود! خیلی وقت بود که ویدئوکلیپ‌های طنز و بامزه اینفلوئنسرهای اینستاگرامی را دنبال می‌کردم. همیشه هم نقص‌های تصویربرداری و تدوین و سناریونویسی و حتی بازی‌شان را به دید این که این فقط یک ویدئوکلیپ شخصی است اغماض می‌کردم. با خودم می‌گفتم تو که اصلا طبع طنز و شخصیت بامزه نداری، تو که اگر کسی با تو هم‌صحبت شود حوصله‌اش سر می‌رود، تو که نمی‌توانی کسی را بخندانی داری به این آدم‌های بانمک حسودی می‌کنی! وگرنه کی گفته کسی که می‌خواهد یک ویدئوکلیپ از شیرین‌کاری بامزه خودش درست کند باید بداند قاب را چگونه ببندد و چطور تدوین کند که خط فرضی به‌هم نخورد؟ کی گفته کسی که می‌خواهد دوستانش را بخنداند باید کارگردانی بلد باشد و بتواند سناریو را درست بنویسد؟ با همین زد و خوردهای فکری خودم این دسته اینفلوئنسرها را دنبال می‌کردم و به کارهایشان می‌خندیدم. تا این که چندتایشان را به‌عنوان استندآپ‌کمدین در برنامه‌های تلویزیونی دیدم و باز با خودم گفتم که چه ایرادی دارد؟ آدم‌های بامزه‌ای هستند و کارشان خنداندن است. بعد همین چند وقت پیش یکی‌شان را به‌عنوان بازیگر در یک سریال تلویزیونی دیدم که اتفاقا خوب هم بازی کرده بود و باز با خودم گفتم که خب آدم بامزه‌ای است و کارش خنداندن است. حالا امروز این خبر را خوانده‌ام که فلان فیلمنامه به نویسندگی و کارگردانی فلان اینفلوئنسر اینستاگرامی مجوز ساخت گرفته است. حالا دیگر نمی‌توانم با خودم بگویم که اشکالی ندارد چون بامزه و بانمک است! تا جایی که من می‌دانم نوشتن فیلمنامه اصولی دارد. دیگر این نکته واضح را توضیح ندهم که کارگردانی نیاز به تخصص و سواد و تجربه خاص دارد.

کافه میرداماد

گفت‌وگو با سید ضیاء هاشمی در سالروز درگذشت سیف‌ا... داد

مثل «داد» دیگر نخواهد آمد

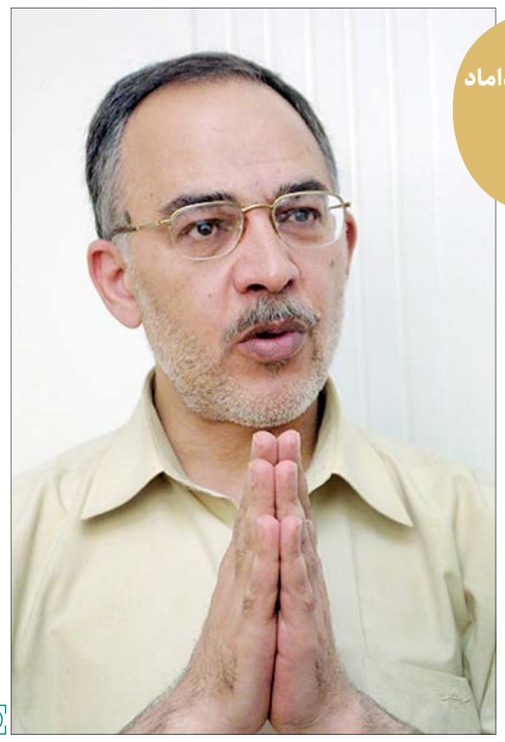

عکس: ایسنا

طاهره آشیانی
روزنامه‌نگار

سال ۸۸ در چنین روزی خبر رسید که سیف‌ا... داد، نتوانست در برابر سرطان دوام بیاورد و تمام کرد. مثل همیشه خبر کوتاه بود و ناگوار، اما همه آنهایی که سیف‌ا... داد را می‌شناختند و در دنیای سینما، سیاست و مناسبات اجتماعی با او حشر و نشر داشتند، می‌دانستند درگذشت این سینماگر و مدیر سینمایی به‌تدریج تاثیر خود را در سینما و فرهنگ و هنر نشان خواهد داد. زنده‌یاد سیف‌ا... داد در کارنامه خود، کارگردانی فیلم‌هایی مانند کانی‌مانگا و بازمانده را دارد. او سال‌ها مدیر مرکز اسلامی آموزش فیلمسازی (باغ‌فردوس) و چند سالی هم معاونت سینمایی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی را عهده‌دار بود. مدتی هم جزو هیات مدیره خانه سینما بود و مجری طرح و مدیر تولید فیلم‌هایی مانند از کرخه تا راین را هم به عهده داشت. با سیدضیاء هاشمی، یکی از قدیمی‌ترین تهیه‌کنندگان سینمای ایران که با مرحوم داد از نزدیک آشنا بود، هم‌صحبت شدم تا درباره این سینماگر تاثیرگذار برایمان بیشتر بگوید.

زنده‌یاد داد در سینما مدیر تولید، تهیه‌کننده و کارگردان بود و هم یکی از مهم‌ترین مراکز آموزش سینما را مدیریت می‌کرد. از تاثیر او بر سینما و آموزش فیلمسازی بگویید.

آقای داد فراتر از همه اینها بود. او مرد متفکر و متدینی بود که هر جا حضور پیدا می‌کرد، باعث رشد و ارتقای آنجا می‌شد. متدین بود بدون هیچ ریایی. راستش را بخواهید مانند مرحوم داد میان مسؤولان خیلی کم است. او نسبت به بیت‌المال و مجموعه سینما به‌شدت حساسیت داشت. خاطرم هست وقتی در بیمارستان جم بستری بود، ماه رمضان من هر روز بعدازظهر به بیمارستان می‌رفتم و تا موقع اذان نزد او می‌ماندم. آن زمان به من پیشنهاد کرده بودند مدیر عامل خانه سینما بشوم و من مقاومت می‌کردم. در یکی از روزهایی که نزد او بودم به من گفت به آیینه نگاه کن، موهایمان سفید شده. این موها در سینما سفید شده، پس باید سینما را حفظ کنیم، هر جا که می‌توانیم به سینما کمک کنیم نباید کم بگذاریم. مدیرعاملی خانه سینما را قبول کن. منم گفتم، چشم و پذیرفتم و چند سالی مدیرعامل خانه سینما بودم. به نظرم آقای داد، عارف سینمایی بود. این روحیه در فیلم‌هایش هم دیده می‌شود از کانی‌مانگا که یک فیلم جنگی است بگیر تا فیلم بازمانده که درباره مردم فلسطین است. او به دلیل مشغله زیادی که در پست‌های مدیریتی داشت، کمتر فرصت فیلمسازی پیدا کرد. زمانی که جزو هیات مدیره خانه سینما بود، مهم‌ترین اقدام سینمایی را انجام داد. اختلاف سنگینی بین تهیه‌کننده‌ها پیش آمده بود و ایشان آن مشکل را حل کرد. بعد از پیروزی انقلاب تا همین الان تنها کسی که توانست بین تهیه‌کننده‌ها هماهنگی به وجود بیاورد آقای داد بود. بعد از فوت ایشان در فاصله کوتاهی، تهیه‌کننده‌ها چهار قسمت شدند و هنوز هم اختلافات زیاد است و هیچ مدیر دلسوزی و با درایتی مانند آقای داد پیدا نشد که اختلاف تهیه‌کننده‌ها را حل کند. وقتی معاون سینمایی بود، یک‌شب به اتحادیه تهیه‌کنندگان آمد و کلی با ما صحبت کرد. اولین بار بود که یک معاون سینمایی به اتحادیه تهیه‌کنندگان آمد و همه اختیارات سینما را به تهیه‌کنندگان داد و گفت متعلق به شماست، بعد از آن هر کس آمد، اختیارات را کم و کمتر و تصدیگری دولتی را بیشتر کرد. آقای داد تلاش کرد بخش خصوصی را تقویت کند تا سینما بتواند روی پای خودش بایستد.

هاشمی: برای آقای داد آدم‌ها با گرایش‌های سیاسی‌شان تعریف نمی‌شدند. قصدش فقط اصلاح سینما بود. به همین دلیل به نظرم بهتر است به جای این‌که بگوییم اصلاح‌طلب بود، از او به عنوان مصلح یاد کنیم

بخش خصوصی که آقای داد در نظر داشت با بخش به ظاهر خصوصی که مدتی است فعال شده و سینما را به سمت فیلم‌های سطحی پیش می‌برد، چه تفاوتی‌هایی دارد؟

تا زمانی که آقای داد زنده بود، نگذاشت سینما برای بقا، جذب تماشاچی و سود به سمت فیلم‌های سطحی برود. در آن سال‌ها تهیه‌کننده‌ای مانند آقای فرح‌بخش که سبک خاصی در تهیه‌کنندگی داشت و فیلم‌های زودبازده تولید می‌کرد، آثاری مانند آواز قو را تهیه کرد که هم خوب فروخت و هم حرفی برای گفتن داشت. فیلم کما را تهیه کرد که هم کمدی بود و هم تراز فیلم‌های کمدی را تغییر داد. بخش خصوصی را به این شکل آقای داد تقویت می‌کرد؛ به سمت سینمایی کاملا حرفه‌ای اما پر مخاطب. بعد از آقای داد همه آنهایی که ادعای تقویت بخش خصوصی سینما را دارند، تعدادی آدم کارنابلدند که سینما را به سمت تولید فیلم‌های سطحی بردند. کسانی که بعد از آقای داد، مدیریت سینما را به عهده گرفتند، نه سینمایی بودند و نه انگیزه‌ای داشتند. خودشان هم می‌دانستند آمده‌اند که بروند نه این‌که برای سینمای ایران کاری بکنند. فقط آقای شمقدری که سینماگر بود، مدتی معاونت سینمایی را به عهده داشت و می‌توانست قدمی برای سینما بردارد که او هم به دلیل گرایش‌های سیاسی، نتوانست کاری انجام دهد.

درباره آقای داد می‌گویند طیف‌های مختلف اعتقادی و سیاسی با او کار می‌کردند و هیچ‌کدام مشکلی نداشتند...

به خاطر علاقه‌مندی آقای داد به سینمای هدف‌دار بود که همه سینماگران با او بدون هیچ مشکلی کار می‌کردند. نگاه مصلحانه‌ای به سینما داشت که همه را جذب می‌کرد. در آن سال‌ها در وزارت ارشاد و معاونت سینمایی شورایی تشکیل داد که کمیسیون‌های مختلفی داشت و درباره کل سینما به او مشورت می‌دادند. الان مدیران سینمایی از میان آدم‌های تاریخ گذشته و بدون تفکر خلاقانه مشاور انتخاب می‌کنند و نتیجه‌اش می‌شود سینمایی که با آن رو به رویم. سیف‌ا... داد به دلیل نگاه متفاوت به سینما و سینماگر بودنش باعث اتفاقات خوبی در سینمای ایران شد. یک ذره تکبر و نگاه از بالا به پایین نداشت. دوستی‌اش مخلصانه بود و حرفش را رودررو می‌زد. اگر با کسی مشکلی داشت، صاف توی چشمان او نگاه می‌کرد و حرفش را می‌زد، بدون این که پشت سر دیگران حرف بزند یا حاشیه‌سازی کند.

فیلم کانی‌مانگا در تاریخ سینمای ایران یک رویداد مهم است. در سال ۶۶ با معیارهای سینمای بعد از انقلاب ساخته شد، اما پرفروش بود.

پرفروش و یکی از پرمخاطب‌ترین فیلم‌های سینمای ایران. فیلم‌های جنگی در آن سال‌ها خوب می‌فروخت. فیلمی مانند عقاب‌ها و گذرگاه خوب فروختند، اما کانی‌مانگا تفاوتش به دلیل تکنیک و ساختارش بود که عالی بود و نگاه سالمی به موضوع جنگ داشت. عقاب‌ها کاملا سینمایی بود و نگاه خاصی به جنگ نداشت، اما کانی‌مانگا نگاه حرفه‌ای و عقیدتی به موضوع دفاع مقدس داشت و به همین دلیل بر بیننده اثرگذار بود. کانی‌مانگا، سومین فیلم پر بیننده بعد از پیروزی انقلاب است.

بازمانده هم یکی از آثار متفاوت سینمای ایران است.

بازمانده را زمانی که فلسطینی‌ها تماشا کردند، زار زار گریه می‌کردند. یادم است اولین بار این فیلم، پنجشنبه شبی از تلویزیون پخش شد که فردایش روز قدس بود. آیت‌ا... رفسنجانی در خطبه‌های نماز جمعه درباره این فیلم صحبت کردند و اشک ریختند. بازمانده فیلم تاثیرگذاری است به دلیل درون شفاف و صریح و صادق سازنده‌اش. بازمانده در خارج از ایران فیلمبرداری شد و آن زمان آقای مهاجرانی در وزارت خارجه بود و کمک کرد این فیلم ساخته شود و ارز دولتی هم به آن اختصاص داده شد. زمانی که کار تمام شد و گروه به ایران برگشتند، آقای داد به مدیرتولیدش گفته بود ارز باقی‌مانده را با همان قیمتی که گرفته بودند به بانک تحویل دهند. مانند سیف‌ا... داد نداشتیم و نخواهیم داشت. او متفاوت‌ترین سینماگری بود که من در همه عمرم دیده‌ام. او گرایش‌های سیاسی هم داشت، اصلاح طلب بود اما هرگز این گرایش‌ها را در آثارش یا مدیریتش بروز نداد. برای او آدم‌ها با گرایش‌های سیاسی‌شان تعریف نمی‌شدند و قصدش فقط اصلاح سینما بود. به همین دلیل به نظرم بهتر است به جای این‌که بگوییم اصلاح‌طلب بود، از او به عنوان مصلح یاد کنیم.

مقطع حساس کنونی

پانی و خانی و اهمیت تبلیغات در کسب و کارهای مجازی

امید مهدی‌نژاد
طنزنویس

شخصی پس از تحقیقات و بازارسنجی بسیار، تصمیم به راه‌اندازی یک شبکه مجازی فروش محصولات ارگانیک به نام پانی گرفت. از همین‌رو مقداری محصول ارگانیک خرید و در یکی از شبکه‌های اجتماعی صفحه‌ای تاسیس کرد و در اولین پست آن نوشت: «بزودی در این صفحه فروشگاه مجازی محصولات ارگانیک پانی راه‌اندازی خواهد شد.» شخص ساعتی بعد دایرکتی دریافت کرد که در آن نوشته بود: لزومی ندارد که عبارت «در این مکان» را بیاورید چون همه می‌دانند قرار است در این مکان راه‌اندازی شود، نه در مکانی دیگر. شخص که ایراد را منطقی یافت، کپشن را به این صورت ویرایش کرد: «بزودی فروشگاه مجازی محصولات ارگانیک پانی راه‌اندازی خواهد شد». ساعتی بعد شخص دایرکتی دریافت کرد که در آن نوشته بود: نیاز نیست عبارت «راه‌اندازی خواهد شد» را بیاورید چون مشخص است راه‌اندازی خواهد شد و کار دیگری نخواهد شد. شخص که ایراد را منطقی یافت، کپشن را به این صورت ویرایش کرد: «بزودی فروشگاه مجازی محصولات ارگانیک پانی». ساعتی بعد شخص دایرکتی دیگر دریافت کرد: عبارت «فروشگاه مجازی» ضرورتی ندارد چون مخاطب می‌داند فروشگاهی که در شبکه‌های اجتماعی راه‌اندازی شود، مجازی است. شخص کپشن را دوباره ویرایش کرد: «محصولات ارگانیک پانی». ساعتی بعد شخص دایرکتی دریافت کرد: این روزها محصولات غیرارگانیک بازار ندارند و معلوم است محصول شما ارگانیک است و لزومی ندارد روی آن تاکید کنید. شخص که دیگر اعصاب معصاب نداشت، بدون آن‌که ایراد وارده را منطقی بداند یا نداند، کپشن را به این صورت ویرایش کرد: «پانی». به این ترتیب هیچ‌کس نفهمید پانی چیست و از آنجا که در کسب و کارهای مجازی تبلیغات نقشی مهم دارد، کار شخص نگرفت و محصولاتش روی دستش باد کرد و از بین رفت و دایرکت‌گذاران نیز که فعالان سایبری فروشگاه مجازی محصولات ارگانیک خانی بودند، گزارش کار خود را به آقای خانی ارائه کرده و دستمزد خود را دریافت کردند و به کارهای دیگر خود مشغول شدند.

مرور و عبور
جام جم ۲۰۰ سال قبل

گفت‌وگو با هرمز شجاعی‌مهر

به نظر شما یک مجری خوب چه ویژگی‌هایی دارد؟ اولین شرط، میزان اطلاعات علمی اوست. مجری باید از تمام چیزها اطلاعات مختصری داشته باشد. همچنین با برخورداری از شعور سیاسی، اجتماعی نسبی دارای ادبیات غنی باشد. شرط دوم آن است که با زبان و گفتارش بتواند با مخاطبان ارتباط برقرار کند.

به نظر شما یک مجری چقدر باید بازیگر باشد؟ به نظرم یک مجری بیشتر باید به معلومات خود تکیه کند. بازیگری و مجری‌گری دو مقوله جداست. اما در حال حاضر رسم شده که مجری، بازیگر و بازیگر، مجری می‌شود و این خطرناک است. مجری بیشتر درباره مسائلی صحبت می‌کند که به زندگی مردم مرتبط است. بنابراین باید شخصیتی داشته باشد که مردم او را بپذیرند. (صفحه۳)

رهبر انقلاب: مسؤولان به مناطق محروم بروند

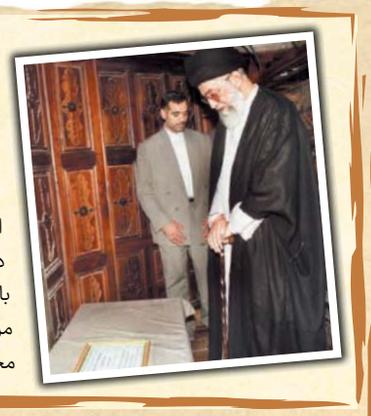

آیت‌ا... خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب در جمع مردم مشکین‌شهر با اشاره به حقوق متقابل مردم و مسؤولان، وظیفه اصلی دولت و مسؤولان کشور را رفع کمبودها و حل مشکلات آنها بیان کردند.

ایشان تصریح کردند: برخی از افراد و جناح‌ها با تزریق مسائل جناحی و جنجال‌های دروغین سعی در جلوگیری از برنامه‌ریزی و فعالیت دولت برای حل مشکلات دارند. من بارها به دولت و مجلس گفته‌ام که مسؤولیت و اولویت شما رفع مشکلات اقتصادی مردم است و آنهایی که این واقعیت روشن را انکار می‌کنند، بیایند اینجا و دیگر مناطق محروم تا باورشان شود که اولویت اصلی این کشور و مردم چیست. (صفحه۲)

نظر تجویدی درباره موسیقی پاپ

علی تجویدی که بیشتر از ۴۰ سال است نغمه آهنگ‌هایش در ایران جاری است و برای همیشه در ذهن مردم ایران خواهد ماند در یک نشست خبری که به دلیل کسالت در منزلش برگزار شد با خبرنگاران گفت‌وگو کرد.

رهبر ارکستر ملی گفت: این ارکستر با توجه به امکانات بهتری که در اختیار دارد، می‌تواند خلأ ارکستر گل‌ها در موسیقی را پر کند. وی دلیل ترقی برنامه گل‌ها را حضور آهنگسازانی مانند مرتضی محجوبی و پرویز یاحقی دانست و گفت: درحال‌حاضر موسیقی از فقدان آهنگ و شعر خوب رنج می‌برد.

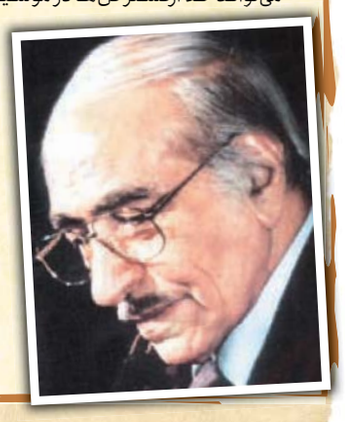

تجویدی: عملکرد موسیقی پاپ را درحال‌حاضر ناموفق دانست و دلیل این امر را تقلید موزیسین‌های پاپ از لس‌آنجلسی‌ها ذکر کرد و گفت: هر هنری که بر پایه تقلید استوار باشد محکوم به زوال است. (صفحه۱۶)

رهبر انقلاب: کسانی که مشکل اصلی مردم را نمی‌دانند، بروند مناطق محروم را ببینند

قانون اساسی اجازه دخالت مجلس در قوه قضائیه را نمی‌دهد

خاتمی: می‌مانم

مسوولان از فساد پنهان شهر گریزان نباشند

گزارش صدا و سیما از پاریس - هواپیمای کنکورد؛ انفجار، نه سقوط

سقوط کنکورد

خبر، تکان‌دهنده بود. هواپیمای مافوق صوت کنکورد برای اولین بار سقوط کرد. ساعاتی است که در پاریس از حادثه سقوط یا انفجار هواپیمای کنکورد صحبت می‌شود. خبر این فاجعه نخستین صفحات روزنامه‌های دیروز انگلیس را به خود اختصاص داده‌است. تصاویری از زبانه‌های آتش که تا حدود ۶۰ متر است. خلبان سابق این هواپیما گفته که آتش‌سوزی ساده در قسمت موتور علت سقوط نبوده و تنها می‌تواند موتوری که طعمه حریق شده را از کار بیندازد. یک خلبان که شاهد سقوط کنکورد بوده به بی‌بی‌سی گفته که هواپیما هنگام سقوط یکپارچه آتش بود. هواپیمای کنکورد که سرعت آن حدود ۲۲۰۰ کیلومتر در ساعت است از سال ۱۹۶۹ در مسیرهای طولانی ازجمله لندن، نیویورک و پاریس پرواز کرده است. (صفحه۱۳)

توضیح درباره گرانی نان

یک کارشناس مسؤول درباره گرانی نان به جام‌جم گفت: دولت هیچ نقشی در گرانی نان ندارد. این افزایش قیمت در تهران و شهرستان‌ها بر مبنای افزایش مزد کارگر، هزینه سوخت، آب و برق و هزینه‌های حمل‌ونقل و... است که طبق نرخ مصوب، نانوایی‌ها ملزم به اجرای قانون هستند. آرد با قیمت دولتی کیلویی چهار تومان و قیمت آزاد یارانه‌ای ۳۰ تومان به نانوایی‌ها فروخته می‌شود و هیچ‌گونه افزایش قیمتی مبنی بر نظر دولت صورت نگرفته است. (صفحه۴)